

מסורת הש"ס

(א) עדות פ"ד מ"א, ב שם
ויונה ע"י, ג [נלקח ע':
עדות פ"ד מ"ב ו] שבת
מ"ה; ג קמ"ה, ד ו
מעבירין] שם קט"ו, ו ויער
בחוס' לקמן ל"א; ד"ה ונפחת
ויצטוות מ"ז: ד' [סמך];
ו שבת קמ' [ועי'];
ח [נלקח וז:]; ט [שם];
י [נלקח מ.]; יא [שם];
פ. כ"ז, ל' ונלפניו
ליתא]; יג [נלקח מ.];
טו [ועירובין וז:]; טז ויער
מוס' שבת קמ"ה ד"ה
עלמיות]; יז ק"ה נ"א ד"ה
[ט]

גליון הש"ס

מתני' ובה"א לא ישחומ.
עיי' בר"ן פרק י"ט דשבת
דף נח:

לעזי רש"י

פיל"א. יעה.

מוסף רש"י

שאר בכויה. לענן זי
יכלה אל נולא (שם).
מגדורין. דיעם מעל.
השקן. עצמות. שקן
הזקן. רציון. זלג.
ורקיעין. זל, באוועל, ובי
לח' זל'ש. מוקה. ובי
הזל. אומרים שוקה אל
השקל. און שומע אל
עיה. זלג אל זעטל
הקיעין. זלג. זכרי
יורה. (שבת קמג.)
אין. זל. קל אל שומע
זשעמתי. מות שומע
שטיה. אלל. מולפע
שעטה. זכרי אל יורה
זי. (שם). און הרדלועין.
תעלוין ומיחו שומע אלל
למחל. מלכין קיעין אלל
לזש. (שם קמג.) אלל זלל
מוקען קי לזשעמ. זמלל
זש. קי (שם קמג.) יורה
הבדלה. ששעמלע. רוס
ויזן. ששעמלע. יורה
עומד. לזש. זכרי

מוסף תוספות

א. דהוי לישנא לתלמודא.
מ.רפ. ב. ואם כן מ.רפ.
ד. דהוי בחותך פרסה
זככר אחא.
שטה.
כ. [ד'רדא] דהוי שיכא
כל מה שיצא בכותב.
מ.רפ. ה. חב יוני שובך.
מ.רפ. י. שמשוחין
בתינים כיון שמשחקין
כל כן אין דעתו לקחון
שי שחקוניהן וסוף
שמה דלי ש'לן נגזרות.
י. דמעיקרא דהוה ושה
מ.רפ. יא. שבר
ב. דמעיקרא דהוה מיסון
והשתא מיגלו. שטה.
ו. ואוקימונא לה בכבדא
כ"ש. אלמא לא לאו הי
לברע אסור ואפרי לריש,
דליה ליה הורחל לכן ושבאי
ש'מק, דכ"פ ח' דמנן. י. ש.

ביצה פרק ראשון ביצה

בְּרִיצָה לֹא הֵאָכֵל. כּוּ בָּיִט. בְּגִמְרָא מִפְּרָשׁ טַעְמָא: שְׂאוֹר בְּנִיּוֹת.
מִשּׁוֹם דְּהֵי חֵלֶת מִיָּלִי הוּא מִקּוּלֵי בֵּית שְׂמַאי וּמַחֲוֹמְרֵי בֵּית
הֵלֵל גְּבִי יו"ט תָּנָא לֵהּ גְּבִי הֲדָדִי. וּבְגִמְרָתָא מִפְּרָשׁ טַעְמֵיהּ: כְּדֻכּוֹסָתָא.
תַּמְרָה: יַחְפּוֹר בְּדִקְרָה. פִּיל"א בְּלַע"ו: וּמוֹדִים שְׂאֵם שְׂחַט כּו'.

דמפרס טעמא בגמ' (ש' כ"ש) לו דק
נעון מצטרף יוס: שאפר ריה מוכן
הוא. בגמרא' צעי מאי קאמר:
גמ' העומדה לאכילה. שאינה
מוקפת: אונלא אפרת. אונלא
שפרד. וחבירו' נמנחות צבורי אונלין
כמאן דמפרתי דמו וכן בשחיטת
ולין (דף ע"ג): לים לכו מוקפה.
דלמא כר' שמעון קצירא להו דלמא
בפרק [כירה] (פ"ג דמ"ד.) מותר השמן
שצנר וקצקעה אסור (ד' דברי רבי
יהודה) ור"ש ממיר: ק' סלקא דעמי.
להי פריזין גאי טעמייהו דבית
שמאי דקא סלקא דעמין דאפי' לר'
שמעון דשרי במוקפה צנולד אסיר
דאילו במוקפה קצירא ליה לא מקצי
איניש מדעמיה מירי דחוי ליה אבל
נולד לא הוה ידע דנהוי דעמיה
דעליה: ומי אמר רב נחמן הכי.
דבית הלל כר' יהודה: מגביהין.
בשבת מעל השלחן עצמות שאינן
רחין לאכילה וקליפי אגוזים ולא
חיישינן למוקפה: וצום הלל אומרים.
אין מטלטלין אותן בידים שמוקפה
הן: אלא מסלק הטבולא. שיש מורס
כלי עליה ומנערה: ואמר רב נחמן
אנו אין לנו. בשבת משנה זו לפי
שמוחלפת שיטה אלא כך שמעתי
מרבתינו דבית שמאי כר' יהודה
ומחמרי ובית הלל כרבי שמעון:
מחפזין דלועין. תלושין לפני הצהמה
ולא אמרינן טריחא דלאו נורח הוא:
ואם הנדביל לפני הכלבים. ואע"פ
שנחבלה בשבת דצין השמשות לא
היתה עומדת לאכילת כלבים אפילו
הכי שרי דלית לן מוקפה בשבת. הלכך
מגביהין מעל השלחן דמירי בשבת
מוקים לבית הלל דנימרו כר' שמעון
כי היכי דלא חקשי הלכתא
אהלכתא דקיימא לן הלכה כסתם
משנה' וקיימא [יון] הלכה כבית
הלל: אבל גאי טע' טוב. דאשכחן
דסתם רבי רבי כרבי יהודה:

דעתו

דמי דהאי נולד דהכא הוי נולד טפי" שמתחילה לא היה בעולם
 מה: וסם) מיא בעינא מיבעל בלישי ופריך כל שכן דהוי נולד וא
 נולד אלא ודאי היינו טעמא דפרפרית דכיון דבלישי לא
מגביהין מעל השלחן עצמות וקריפין, פ"ה א"ע"א דאין ראיון
 של אפויני וסער של עדשים מפני שזה ראיון למאכל ב
 תפוחים: ובימי הלל סביר כיון דלא חוי למאכל אדם כל: א:
 והלא היא בסיס לדבר האסור דהא לא שכן הואיל והניחם שם מדע
 הוי בסיס לדבר האסור אלא כשדעתו להניחם שם כל היום אי נמי
 כדמוכח פירק נוטל (ס' דף קמ"ב) ועוד דאין זה מניח בכונה דהא אינו מוש
 וא"ת היכי דמי א' דלעוין שהיו מחוברין בין השמשות דהא ודאי נ
 דעתך לאסור דמשום הלא אורולי לפי שכן קשין והחומר ממך
 מקום מני להו בזהי דלדי' דא"ע"א דלעוין לא הוי טעמא

בך שרו ב"ש לטלטלם. מר"פ. יא. נעשה השלחן בסיס להם ואסור אפילו טלטול מן הצד. שיטה.

ביצה

שְׁנוּלָדָה בַּיּוֹם טוֹב בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים
תֹּאכַל וּבֵית הֶלֶל אוֹמְרִים *לֹא תֹאכַל בֵּית
שְׁמַאי אוֹמְרִים *שְׁאוּר בְּכוֹיִת וַחֲמִין בִּכְכוּתֶּבֶת
וּבֵית הֶלֶל אוֹמְרִים *זֶה זֶה בְּכוֹיִת *הַשּׁוֹחֵט
חַיָּה וְעוֹף בַּיּוֹם טוֹב בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים
יִחְפּוּר בִּדְקָר וַיִּכְסֶּה *וּבֵית הֶלֶל אוֹמְרִים *לֹא
יִשְׁחוּט אֶלָּא אִם כֵּן הִיָּה לוֹ עֶפֶר מוֹכֵן
מִבְּעוֹד יוֹם וּמוֹדִים שֶׁאִם שָׁחַט שִׁיחְפוּר
בִּדְקָר וַיִּכְסֶּה שְׁאֵפֶר כִּירָה מוֹכֵן הוּא:
גַּם בְּמַאי עֲסָקִין אִילִימָא בְּתַרְנַגּוּלַּת הָעוֹמְדָת
לֹאכִילָה מַאי טַעֲמִיָּהּ דְּבֵית הֶלֶל אוֹכְלָא
דְּאַפְרָת הוּא אֶלָּא בְּתַרְנַגּוּלַּת הָעוֹמְדָת לִגְדַל
בִּיצִים מַאי טַעֲמִיָּהּ דְּבֵית שְׁמַאי מוֹקְצָה
הִיא וּמַאי קוּשִׁיא דְּלִמָּא בֵּית שְׁמַאי לִית
לְהוּ מוֹקְצָה קָא סִלְקָא דַּעְתִּין אִפִּילוּ מַאי
דְּשִׁרִי בְּמוֹקְצָה בְּנוּלָד אֶסֶר מַאי טַעֲמִיָּהּ
דְּבֵית שְׁמַאי אִמְר רַב נַחֲמָן לְעוֹלָם בְּתַרְנַגּוּלַּת
הָעוֹמְדָת לִגְדַל בִּיצִים *וְדֹאִית לִיה מוֹקְצָה
אִית לִיה נוּלָד וְדֹלִית לִיה מוֹקְצָה לִית לִיה
נוּלָד בֵּית שְׁמַאי כִּרְ' שְׁמַעוֹן וּבֵית הֶלֶל כִּרְ'
יְהוּדָה וּמִי אִמְר רַב נַחֲמָן הֲכִי וְהַתֵּנָן בֵּית שְׁמַאי
אוֹמְרִים *מְגַבִּיהִין מַעַל הַשְּׁלַחֵן עֲצָמוֹת
וְקוֹלִפִּין וּבֵית הֶלֶל אוֹמְרִים מִסְּלַק אֶת הַטְּבִלָּא
כּוֹלָה וּמִנְעֵרָה וְאִמְר רַב נַחֲמָן אֲנִי אֵין לָנוּ אֶלָּא
בֵּית שְׁמַאי כִּרְכִּי יְהוּדָה וּבֵית הֶלֶל כִּרְ"שׁ אִמְר
לֵךְ רַב נַחֲמָן גְּבִי שְׁבַת *דַּסְתָּם לֵן תֵּנָא
כִּרְכִּי שְׁמַעוֹן דַּתְנָן *מִחֲתִכִּין אֶת הַדְּלוּעִין
לִפְנֵי הַבַּחֲמָה וְאֶת הַנִּבְלָה לִפְנֵי הַכִּלְכִּים
מוֹקִים לָהּ לְבֵית הֶלֶל כִּרְכִּי שְׁמַעוֹן אֲבָל

ממחילה לא היה בעולם אבל התם הכלי היה בעולם ר
דרך כל שכן דהוי נולד ואסור ומאי פריך ודלמא ההו
דפרישית דכיון דלביעי לא היו כלל בעולם ואפי' ר' שמ

פִּיפִין. פִּה"א ע"פ דלִין ראוּן לֹא לִמְחַל אִזְט וְלֹא לִמְחַל בִּי
מִפְּנֵי שֶׁהֵן רַחוּן לִמְחַל בְּהִמָּה לִכְךָ יֵל שֶׁהֵם רַחוּם
חֻז לִמְחַל אִזְט לֹא פִי: וּבֵית הַלֵּל אֲמוּרִים מִ
נֹכַח הַוָּאֵל וְהֵינֵחַם שֶׁם מִדְּעוּמָה וְיֵשׁ לוֹמֵר לְפִיכּוּס רִנְיָ
וְהֵינֵחַ שֶׁם כֹּל הַיּוֹם אִי נִמִּי כִּיּוֹן דִּהּוּ שֶׁם אֲוֹכְלִין הוּא לִיָּה
הוּא מִנִּיחַ בְּכוּנָה דִּהּא אִזְט חוּשֶׁה הִיכִן יִפְלוּ: דְּרַתָּה שֶׁם חֲתָבִי
כִּיּוֹן שֶׁשְׁמִשּׁוֹם דִּהּא וְדִלִּי מוֹתֵם ר' שְׁמִעוֹן גִּרְשָׁה שְׁמֵי שְׁמֵי
כִּיּוֹן קִשִּׁין לְהַסְדּוֹם מִרְכָּב אִזְט: וְאֵת הַגְּבֵהָ בְּרִי' לִי
ג' דְּדִלְוֹעִין לִי הוּא טַעְמָא מִשּׁוֹם מוֹקָה כִּמוֹ בְּנִבְלָה מִשְׁ

ביצחון ביצה

א א מ״י פ״א מהלכות
י״ט הלכה יט סמג
לחזון עה טוש״ע א״ח סי'
תק׳ סעיף א:
ב ב מ״י פ״א מהלכות
סמג ומנ׳ הלכה ב
טוש״ע א״ח סי' סמג
סעיף ז:
ג ג מ״י פ״ג מהלכות י״ט
הל' א סמג לחזון עה
טוש״ע א״ח סי' תנח סעיף
יד:

ד ד מיי פכ"ו מהלכות
שבת הלכה טז סמג
לאוין קה טוש"ע א"ח סי'
שם סעיף כו:
ה ה מיי פכ"א מהל'
שבת הלכה יח סמג
שם טוש"ע א"ח סי' שז
סעיף ו:
ו ו מיי שם טוש"ע שם
סעיף ז:

רבינו חננאל

אֶתְחִיל מִסֵּב כִּי־צַח
בְּקוֹרֵת לִדְוֵי חַיִּים.
כִּי־צַח שְׁנִירָה חֵזַק עָזָה.
בֵּית שְׂמֵאן אוֹמְרִים אֲחָלָל,
וְכֵן הֵלל אוֹמְרִים לֵאמֹר:
אֲכֹסֵל דְּאִירֶפֶת
[תָּאָר]. פִּירוּשׁ כֵּן אֲכֹסֵל
נִסְדָּר בְּמֶגֶן
מוֹקֶצֶה. [פִּיר] כֵּל דָּבָר
שְׂאִירוֹ נִקְרָא מֶגֶן מוֹקֶצֶה.
[תָּאָר]. פִּירוּשׁ לֵךְ דָּבָר כִּי
הִיא מֵאֲחֻמָּה [וְנִשְׁעָה]
חַיִּים נִקְרָא נִלְדָּר. אוֹמְרִים
כִּי תָמַר לִמְעֵינִי תִּתְּנֶנִּי לְחַיִּים.
הַמְּנִיעֶנֶה לְגִדֵּל כִּי־צַח.
וְכֵן כִּי שְׁמֻעֵל דִּלֵּת
הַיְּהוּדָה אֵדִית הִיא מוֹקֶצֶה.
אוֹשְׁקֵינִי יָמִי אֶמָּר כִּי
נִבְנָה כִּי־ר' שְׁמֻעֵל
וְכֵן כִּי יְהוּדָה, וְהָא
אִיכָכָּא שְׁמֻעֵלִין
דְּהָנָן בְּפֶרֶק נוֹטֵל דָּרָא
כֵּן, בְּנֵי הַיְּהוּדָה אוֹמְרִים
מִגְבִּיחִין מַעַל שְׁמֻעֵלִין
עֲצוּמֹת וְקִלְפִּין וְבִשְׂאִי
מִסְכָּל לֵת הִתְבָּלָּא כִּי
[נִיָּא]: וּמַעֲרָה. וְאִמָּר כִּי
תָמַן אֵין אֵין לֵנו אֵלָא
כִּי־שְׂמֵאן כִּי יְהוּדָה
וְכֵן הֵלל כִּי שְׁמֻעֵל
וְפִרְקִין נִבְנָה תִּתְּנֵנִי
אוֹרִילִין, בְּשֵׁבֶת דְּרִסְתֵּן לִי
זָנָה כִּי שְׁמֻעֵל דִּלֵּת
הִיא מוֹקֶצֶה, וְקִילְפִי חֻתִּיה
דְּהִילְכָתָא כִּסְתָמָא [נִיָּא]:
אוֹרִינְמָא [הִיא תִּתְּנֵנִי],
רָבִי חֻתִּיה, מְשֻׁם
דְּקִילְפִי הִילְכָתָא כִּסְתָם
[מְשֻׁם], כִּי חִיכִי דָּלִיל
קִשִּׁי הִילְכָתָא אֲרִילְכָתָא.

ג'